

IŠVADA

2018 m. birželio 27 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2018 m. birželio 27 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Birutės Pečiūraitės-Baltuškienės peticiją „Dėl Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nuostatų papildymo“ ir priėmė sprendimą tenkinti joje pateiktus pasiūlymus pakeisti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą ir nustatyti, kad:

1) visoms šeimoms, kurių vienam ar kiekvienam nariui nuo 2018 m. sausio 1 d. sukaks 36 metai, būtų suteikta galimybė teikti prašymus pirmajam būstui įsigyti visus 2018 metus imtinai;

2) visoms šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų, būtų netaikomas jaunos šeimos amžiaus limitas (iki sukaks 35 metai) ir joms būtų sudarytos vienodos sąlygos kartu su jaunomis šeimomis turėti teisę į finansinę paskatą – 30 procentų būsto kredito pirmajam būstui įsigyti sumos subsidiją.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę, Komisijos posėdyje gautus paaiškinimus ir manydama, kad būtina remtis daugiavaikės šeimos, įsigyjančios pirmąjį būstą, remti jas finansiškai, sudaryti joms kuo palankesnes sąlygas gimdyti ir auginti vaikus Lietuvoje. Pastebėtina, kad vis labiau kurti šeimas ir gimdyti bei auginti vaikus Lietuvoje ryžtasi vyresnio amžiaus asmenys. Jeigu anksčiau šeimas kurdavo gana jauni žmonės, tai pastaruosius dešimtmečius tai daryti ryžtasi asmenys, tik įgiję išsilavinimą, darbinę ir gyvenimišką patirtį bei vyresni nei 30 m. Dažna šeima trečio vaiko susilaukia tada, kai vienas ar abu sutuoktiniai būna vyresni nei 35 m.

2017 m. spalio 19 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatymas, kurio 4 straipsnyje yra nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos pagal kompetenciją privalo stiprinti valstybės pagalbą ir paramą šeimai, kurti šeimai palankią aplinką, apimančią palankios gyvenamosios aplinkos kūrimo, socialinės paramos ir paslaugų sritis, tiesiogiai ar netiesiogiai darančias įtaką šeimai.

Šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punkte numatyta, jog valstybės ir savivaldybių institucijos šeimas stiprina apsirūpinimo būstu ir palankios šeimai gyvenamosios aplinkos srityje – siekdama paskatinti jaunimo apsisprendimą kurti šeimą ir auginti vaikus, šeimoms, turinčioms teisę

į paramą būstui, sudaro sąlygas gauti būsto nuomos mokesčio ar kredito dalies kompensaciją, kuria šeimai palankią gyvenamąją aplinką.

Būtina pažymėti, kad valstybė turi dėti visas pastangas prisidėti prie jaunų šeimų emigracijos mažinimo ir Lietuvos Respublikos demografinės padėties gerinimo, nes Lietuvoje kasmet vis mažėja vaikų skaičius, ir Lietuvos piliečiai vis dažniau šeimas kuria ir vaikų susilaukia užsienio valstybėse, o viena iš to priežasčių yra nepakankamos finansinės galimybės apsirūpinti nuosavu būstu.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad dalis šeimų, kurių vienam ar kiekvienam nariui 2018 m. sukanka 36 m., atsiduria nelygiavertėje, joms nepalankioje situacijoje, pavyzdžiui, vienas jos narys sukanka 36 m. sausio 1 d., o kitas – tik gruodžio 31 d., ir tokiu būdu ši šeima praranda teisę teikti prašymą pirmajam būstui įsigyti jau 2018 m. sausio 1 d. Atsižvelgus į tai, manytina, kad būtų tikslinga ir teisinga visoms šeimoms, kurių vienam ar kiekvienam nariui nuo 2018 m. sausio 1 d. sukako ar sukaks 36 metai, būtų suteikta galimybė teikti prašymus pirmajam būstui įsigyti visus 2018 metus imtinai.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo Birutės Pečiūraitės-Baltuškienės peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Birutės Pečiūraitės-Baltuškienės peticijos kopija, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018-05-03 raštas, Nr. (32.4-31)SD-2586, 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2018 m. birželio 27 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-11, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras